

JELENI stižu idućeg PROLEĆA

Jelenska divljač (foto: Predrag Kostin)

U okviru naučno-istraživačkog projekta "SRBREDDEER" (naseljavanje jelenske divljači na teritoriji centralne Srbije), lovni stručnjaci iz Italije i Slovenije nedavno su posetili našu zemlju. Tokom trodnevne posete, uz prisustvo predstavnika Uprave za šume pri Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, prof. dr Marko Apolonio sa Univerziteta u Sasariju, Luka Sirjano iz Nacionalnog parka "Foreste Kazentinezi" i prof. dr Boštjan Pokorni sa Univerziteta u Primorju (Kopar) sa rukovodiocem projekta prof. dr Dragom Gačićem i njegovim saradnicima najpre su obišli lovište "Đetinja" kojim gazduje Lovačko udruženje "Aleksa Dejović" iz Užica i lovište Nacionalnog parka "Tara", prvenstveno lokalitete na kojima će uskoro biti naseljena jelenska divljač.

■ Nova populacija

- Uspostavljanjem stručno-naučne saradnje sa kolegama iz Ita-

Obilazak lovišta NP "Tara"

SRBIJU U OKVIRU PROJEKTA "SRBREDDEER"

lije i Slovenije, kao i njihovim učesćem u istraživačkim aktivnostima u okviru projekta "SRBREDDEER", otvorila se mogućnost da nam kolege iz Italije, tačnije rukovodstvo Nacionalnog parka "Foreste Kazentinesi" pokloni 60-70 grla jelenske divljači za potrebe naseljavanja ove vrste na teritoriji centralne Srbije. Jelenska divljač iz navedenog nacionalnog parka

potiče iz brdsko-planinskih lovišta Austrije, Slovenije i Italije i dobrog je zdravstvenog stanja. Neki od vrednijih mužjaka imali su vrednost trofeja preko 220 CIC poena i telesnu težinu veću od 230 kilograma. Zbog navedenih karakteristika, jelenska divljač je u nekoliko navrata naseljavana na lokalitetima širom Italije, gde se uspešno prilagodila i formirala novu

Nezakonit lov

Jedan od osnovnih uzroka istrebljenja jelenske divljači u Srbiji je nezakonit lov, tako da je jedan od najvažnijih preduslova za revitalizaciju populacija jelenske divljači njegovo suzbijanje i uvođenje adekvatne kaznene politike za počinioce.

Prof. dr Marko Apolonio i Saša Stamatović, direktor Uprave za šume

populaciju. Ova jelenska divljač je izuzetno pogodna za naseljavanje u lovišta u zapadnom delu centralne Srbije, budući da se gaji u slobodnoj prirodi i uz prisustvo velikog broja vukova kao njenog glavnog predatora. Od posebnog je značaja što lovni stručnjaci iz pomenutog nacionalnog parka imaju veliko znanje i praktično iskustvo u hvatanju i transportu jelenske divljači, odnosno adekvatne hvataljke, kao i iskusne veterinarske stručnjake za kontrolu njenog zdravstvenog stanja - kaže prof. dr Dragan Gačić, rukovodilac pomenutog projekta.

S obzirom na to da će se i u lovištu "Studenica", kojim gazduje LU "Kraljevo" takođe naseljava-

Poseta Lovачkom savezu Centralne Srbije

LOVNI STRUČNJACI IZ ITALIJE I SLOVENIJE POSETILI SRBIJU

ti jelenska divljač shodno projektu "SRBREDDEER", održan je i sastanak sa rukovodstvom Lovačkog saveza Centralne Srbije, tačnije sa predsednikom Saveza Tomicom Radosavljevićem i predsednikom Skupštine LSCS, odnosno predsednikom LU "Kraljevo" Urošem Đokovićem. Tom prilikom, lovni stručnjaci iz Italije i Slovenije izneli su sopstvena iskustva iz prethodnih naseljavanja jelenske divljači, sa naglaskom na tehnologiju prihvatanja, zaštite i ispuštanja ove vrste u slobodnu prirodu. Najbolje rezultate obezbeđuje izgradnja prihvatilišta male površine (od pet do osam hektara), koje ujedno služi i kao karantin, a osniva se na pogodnom delu životnog prostora i mora da bude povezano sa dobrim putem radi kontrole ograde i unete divljači. U takvim slučajevima, jelenska divljač ostaje u prihvatilištu, odnosno karantinu nekoliko meseci pod stalnim nadzorom stručne i lovočuvarske službe korisnika lovišta, kao i veterinarskih stručnjaka koji dodatno uzimaju uzorke i proveravaju njeno zdravstveno stanje. Nakon telenja košuta, zaštitna ograda se skida, što jedinkama daje mogućnost da izađu iz prihvatilišta u slobodnu prirodu. Predloženo je da se naseli 20 jedinki različite starosne strukture, pretežno srednjedobnih bremenitih košuta i da se ovo naseljavanje ponovi tokom naredne dve godine, odnosno da

Dug prirodi

Izvanredan životni prostor za jelensku divljač u Srbiji obavezuju sve lovne radnike, institucije i lokalno stanovništvo ali i državne organe, da se ova divljač zaštiti i naseli na sve pogodne životne prostore u centralnom delu zapadne Srbije, čime bi kao društvo vratili dug prirodi.

se tri godine uzastopno naseljavaju po 20 jedinki.

Životni uslovi

Prof. dr Dragan Gačić je sa svojim saradnicima i gostima iz Italije i Slovenije, kao i predstavnicima nadležnog ministarstva obišao i NP "Fruška gora", s obzirom na to da je pomenuti nacionalni park u prethodnih desetak godina uspešno realizovao projekat naseljavanja jelenske divljači u lovištu kojim gazduje. Zajedno sa rukovodstvom i lovnim stručnjacima NP "Fruška gora", dogovorene su aktivnosti sa ciljem uspostavljanja međusobne saradnje u raznim oblastima, uključujući i posetu naše delegacije Nacionalnom parku "Foreste Kazentinesi" u Italiji.

- Na osnovu obilaska terena, predviđenih za naseljavanje jelenske divljači, utvrdili smo da su oba lokaliteta veoma pogodna za opstanak ove vrste, prvenstveno zbog činjenice da nisu izmenjeni prirod-

ni uslovi izgradnjom saobraćajne i druge infrastrukture, kao i zbog intenzivnog napuštanja ovih prostora od strane lokalnog stanovništva. Pored toga, impresioniran sam interesovanjem i spremnošću korisnika lovišta da se jelenska divljač vrati u svoje prirodne životne predele - ističe uvaženi lovni stručnjak Marko Apolonio.

Prema rečima prof. dr Boštjana Pokornog, postoji mogućnost da značajnu pomoć i podršku naučno-istraživačkom projektu "SRBREDDEER" daju i određene institucije iz Slovenije, gde je jelenska divljač široko rasprostranjena u velikom broju. O tome svedoči i podatak da se u toku jedne godine u lovištima Slovenije odstreli više od 6.000 jedinki jelenske divljači različite polne, starosne i trofejne strukture, a da se njena brojnost procenjuje na preko 15.000 jedinki (prema podacima Republičkog zavoda za statistiku Srbije, brojnost jelenske divljači u našoj zemlji se procenjuje na oko samo 5.500 jedinki).

Ukoliko se blagovremeno obave sve planirane i neophodne aktivnosti i jelenska divljač dobije iz Italije, u proleće naredne godine se očekuje prvo naseljavanje ove vrste. Pored ovih jedinki, upotrebiće se i jelenska divljač dobrog kvaliteta i zdravstvenog stanja iz naših lovišta, što će takođe znatno uticati na uspeh ovog projekta i planiranih naseljavanja.

Milan Ostojić

Jelenska divljač - ugrožena ili istrebljena vrsta u većem delu centralne Srbije (foto: Predrag Kostin)